

פרשת קרח

טלית "תכלת" לקרח מאין ? (טז, ב)

נשיאי עדה קריאי מועד (טז, ב)

וברש"י: "אלה קריאי העדה" והלבישן טליתות שכולן תכלת, באו ועמדו לפני משה, אמרו לו טלית שכולה תכלת חייבת בציצית או פטורה, אמר להם חייבת. התחילו לשחק עליו, אפשר טלית של מין חוט אחד של תכלת פטורה, זו שכולה תכלת לא תפטור את עצמה, עכ"ל.

מנין היה לעדת קרח "תכלת" במדבר, צבע התכלת מדג החלזון עולה מן הים ? **הגאון החכם רבי וידאל צרפתי** (מגאוני המערב הקדמונים ארבע מאות שנה. נין ונכד לרש"י ור"ת) בספרו "צוף דבש" כתב בפר' ציצית (שלח) "והיה לכם לציצית" אע"פ שאין תכלת, ודיבר בלשון נוכח, לא היה להם תכלת כי במדבר היו, ותכלת עולה מהים, עכ"ד.

ואחד המחברים השיג על דבריו תימה הרי מצינו שקרח ועדתו הלבישו טליתות תכלת ? **הגאון רבי משה טולידאנו בספרו "מלאכת הקדש"** (ביאור על רש"י חי לפני כשלוש מאות שנה) דוחה באחת את טענות המגיה בחריפות (עיי"ש בפר' תרומה) : ישראל בצאתם ממצרים היו קרובים לים היה להם תכלת הרבה, בלכתם למדבר לא היה בנמצא שם. אלא שיוצאי מצרים עשו להם טליתות מתכלת ממה שהוציאו עמם ממצרים. עתה, בשנה השנייה לצאתם ממצרים עדיין היה מצוי אצלם תכלת הרבה, וכ"ש לקרח ועדתו שהיו כולם נשיאי עדה, שוודאי להם היה עדיין הרבה ממה שהוציאו במצרים, וכלל זה היה "שש וארגמן ותולעת שני" שהם אינם מצויים במדבר. מעתה מדוייק היטב הנאמר בפרשת תרומה "וכל אשר נמצא אתו הביאו" הרי שלא היה מצוי ביד כל אדם אלא למתי מספר.

מקור: ויתענגו מטובך